

Rolnummer 5916
Arrest nr. 97/2015 van 25 juni 2015

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van de artikelen 7, 14, 51 en 100 van de wet van 1 december 2013 tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op een grotere mobiliteit van de leden van de rechterlijke orde, ingesteld door Yann Baudts en anderen.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en A. Alen, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût, T. Giet en R. Leysen, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van het beroep en rechtspleging*

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 3 juni 2014 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 5 juni 2014, is beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 7, 14, 51 en 100 van de wet van 1 december 2013 tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op een grotere mobiliteit van de leden van de rechterlijke orde (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 10 december 2013, tweede editie) door Yann Baudts, Vincent Bertouille, Hilde Buyse, Simon Cardon de Lichtbuer, Pierre Cauchie, Jean-Pierre de Gols (overleden op 22 april 2014), Patrick Lenvain, Daniel Meert, Ann Robijns, Hugo Rogghe, Greta Schockaert, Isabelle Soenen, Christiaan van Erps, Johan Van Laethem, Rudy Verbeke, Carl Vrints, Luc Brewaeyts, André De Muyllder, Géry De Walque, Kristine Hänsch, Martine Mosselmans, Jean-Hwan Tasset en de vzw « Koninklijk Verbond van de Vrederechters en Rechters in de Politierechtbank van België », bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. F. Judo en Mr. H. Boularbah, advocaten bij de balie te Brussel.

De Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. P. Schaffner, advocaat bij de balie te Brussel, heeft een memorie ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend;

Bij beschikking van 22 april 2015 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers F. Daoût en T. Merckx-Van Goey te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 20 mei 2015 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Aangezien geen enkel verzoek tot terechtzitting werd ingediend, is de zaak op 20 mei 2015 in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Ten aanzien van het belang

A.1.1. De eerste tweeëntwintig verzoekende partijen zijn vrederechters of rechters in de politierechtbank in het gerechtelijk arrondissement Brussel. Krachtens de bestreden bepalingen zou elk van hen voortaan zijn onderworpen aan het gezag van een korpschef die zelf geen vrederechter of rechter in de politierechtbank is. De voorwaarde van het belang om in rechte op te treden, zou te hunnen aanzien bijgevolg ontegenzeggelijk vervuld zijn.

A.1.2. Het Koninklijk Verbond van de Vrederechters en Rechters in de Politierechtbank van België heeft statutair ten doel de belangen van de vrederechters en de rechters in de politierechtbank te behartigen met het oog op de handhaving en de uitbouw van hun rol als eerstelijnsrechter ten dienste van de rechtzoekenden. Het heeft eveneens ten doel te streven naar een efficiënte rechtsbedeling, verbetering van de werkomstandigheden,

werkingsmiddelen en het statuut van de leden. De bestreden bepalingen zouden het maatschappelijk doel van de vzw dus rechtstreeks raken.

A.2. In zijn memorie betoogt de Ministerraad dat de verzoekende partijen zich ertoe beperken te beweren, zonder dat met bewijskrachtige elementen aan te tonen, dat het feit als vrederechter en rechter in de politierechtbank te zijn onderworpen aan een korpschef die niet een van de hunnen is, maar een voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, hun een nadeel zou berokkenen.

A.3. Om hun belang om in rechte op te treden, te verantwoorden, verwijzen de verzoekende partijen in hun memorie van antwoord naar het advies van de Raad van State met betrekking tot het wetsontwerp. In dat advies heeft de Raad van State immers vastgesteld dat de bij de bestreden bepalingen ingestelde regeling voor de betrokken vrederechters en rechters in de politierechtbank als gevolg heeft dat zij onder meer op het vlak van tucht en de toedeling en de verdeling van de zaken niet meer zouden ressorteren onder een eigen korpschef, die kan worden geacht meer voeling te hebben met de specificiteit van de betrokken ambten.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid ratione temporis van het beroep

A.4.1. De Ministerraad betoogt dat de regels die ten aanzien van de rol en de identiteit van de voorzitter of van de korpschef van de vrederechters en de rechters in de politierechtbank van toepassing zijn in het gerechtelijk arrondissement Brussel, voortspruiten uit de regeling die is ingesteld bij de wet van 19 juli 2012 betreffende de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel, waarin artikel 7 van de bestreden wet van 1 december 2013 slechts technische aanpassingen zou aanbrengen.

A.4.2. Betoogd wordt ook dat het Hof in elk geval wordt verzocht zijn onderzoek te beperken tot de bestreden bepalingen in zoverre die laatste de situatie van de vrederechters en de rechters in de politierechtbank van het gerechtelijk arrondissement Brussel zouden raken. Het beroep zou immers geenszins zijn gericht tegen de bestreden bepalingen in zoverre zij de situatie binnen het gerechtelijk arrondissement Eupen regelen.

A.5. In hun memorie van antwoord preciseren de verzoekende partijen dat de doelstelling van de wetgever van 2012 met betrekking tot de organisatie van de vrederechters en de politierechters van technische aard was. Het ging immers erom de situatie van de rechters van het gerechtelijk arrondissement Brussel aan te passen aan de technische specifieke kenmerken waartoe voor dat arrondissement was beslist en met name de bevoegdheden van de voorzitter van de enige rechtbank van eerste aanleg te Brussel aan te passen aan de splitsing van de rechtbanken van eerste aanleg, zowel in tuchtzaken als in het kader van de benoemingsprocedures. Het beroep dat is gericht tegen de wet van 1 december 2013 heeft echter betrekking op de inwerkingstelling van de aanstelling van een specifieke korpschef voor de vrede- en politierechters, die te dezen aan de Brusselse vrederechters en rechters in de politierechtbank wordt geweigerd.

Ten gronde

A.6.1. De verzoekende partijen leiden een enig middel af uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet door de artikelen 7, 14, 51 en 100 van de wet van 1 december 2013 tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op een grotere mobiliteit van de leden van de rechterlijke orde.

De verzoekende partijen klagen het ingestelde verschil in behandeling tussen twee vergelijkbare categorieën van personen aan, namelijk de vrede- en politierechters van het gerechtelijk arrondissement Brussel, enerzijds, en de vrede- en politierechters van de andere gerechtelijke arrondissementen, anderzijds.

A.6.2. De verzoekende partijen onderstrepen dat de doelstelling die de federale wetgever heeft nagestreefd wanneer hij dat verschil in behandeling heeft ingesteld, erin bestond rekening te houden met de ontstentenis van ontubbeling op basis van de taal van de vrederechters in het gerechtelijk arrondissement Brussel, die haar oorsprong vindt in de wet van 19 juli 2012 betreffende de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel, en te vermijden dat twee korpschefs bevoegd zijn voor de leiding van de tweetalige vrederechters en voor de eentalige politierechtbanken.

De verzoekende partijen wijzen erop dat in de regeling die door de bestreden bepalingen is ingesteld voor de vrederechters van het administratief arrondissement Brussel en, in bepaalde mate, van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, de functies van de voorzitter door de twee voorzitters van de Nederlandstalige en de Franstalige rechtbank van eerste aanleg precies gezamenlijk worden uitgeoefend via overleg in consensus. Die regeling zou vergelijkbaar zijn met de situatie die de wetgever precies ten doel heeft gehad te vermijden wanneer hij het bekritiseerde verschil in behandeling heeft ingesteld.

A.6.3. De verzoekende partijen beschrijven de opdrachten die zijn toevertrouwd aan de voorzitter van de vrede- en politierechters, zoals die zijn beschreven in verscheidene bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, die zijn gewijzigd bij de bestreden wet van 1 december 2013.

Zij wijzen erop dat sinds de aanneming van die laatste, hem ook andere opdrachten zijn toevertrouwd aangezien twee directieorganen zijn opgericht waarin de voorzitters van de vrede- en politierechters zitting dienen te hebben. Zo is bij de wet van 18 februari 2014 betreffende de invoering van een verzelfstandigd beheer voor de rechterlijke organisatie een college van de hoven en rechtbanken opgericht, dat instaat voor de goede algemene werking van de zetel en dat ondersteuning biedt aan het beheer binnen de verschillende rechtscolleges van het land. Ten tweede is in elk rechtscollege een directiecomité opgericht, dat de korpschef bijstaat voor de algemene leiding, de organisatie en het beheer van de gerechtelijke entiteit en dat in de toekomst een beheersplan zal opstellen waarin de geplande activiteiten van de gerechtelijke entiteit voor de komende drie jaar worden beschreven alsook de middelen die voor de werking ervan zijn vereist. Wat de vrederechters en de politierechtbanken betreft, is dat directiecomité samengesteld uit de voorzitter van de vrederechters en de rechters in de politierechtbank, de ondervoorzitter en de hoofdgriffier. Op het niveau van dat comité is het dat in de toekomst de menselijke, materiële en budgettaire middelen van de rechtscolleges zullen worden beheerd.

Al die opdrachten van de voorzitter van de vrede- en politierechters hebben een belangrijke weerslag op de uitoefening van het ambt van de vrede- en politierechters, zowel op het vlak van organisatie van die rechtscolleges als op het vlak van aanwijzing van het kanton of de kantons waarin de vrederechters het ambt uitoefenen. Hetzelfde geldt voor wat betreft de tijdelijke aanwijzing van een of meer vrederechters in de politierechtbanken en omgekeerd. De korpschefs spelen ook een belangrijke rol op het vlak van tucht, alsook in het beheer van het rechtscollege.

A.6.4. De omstandigheid dat die opdrachten niet worden vervuld door een van de hunnen maar door de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg te Brussel zou ernstig nadelig zijn voor de vrede- en politierechters van het gerechtelijk arrondissement Brussel. De voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg te Brussel zouden immers per definitie minder beschikbaar zijn om toe te zien op het goed functioneren en de werking van de vrederechters en de politierechtbanken van dat arrondissement dan een exclusieve voorzitter. Zij zouden een minder goede kennis hebben van de kenmerken en het functioneren van de vrederechters en de politierechtbanken. Ten slotte wordt erop gewezen dat geen enkele vrederechter, noch enige rechter in de politierechtbank van het gerechtelijk arrondissement Brussel ooit zitting zou kunnen hebben in het directiecomité of in het college van de hoven en rechtbanken.

Ten aanzien van de opdrachten met betrekking tot de mobiliteit van de magistraten en ten aanzien van de rol van de korpschef en van de tuchtverheid, zou de omstandigheid dat die functies worden uitgeoefend door de voorzitters van de rechtbanken die precies het gerecht in hoger beroep vormen voor een groot aantal van de beslissingen genomen door de vrede- en politierechters, een ernstig risico op aantasting van hun onafhankelijkheid vormen. De voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg zouden, door middel van hun bevoegdheden als korpschef, met name op het vlak van verdeling van de zaken, de rechtspraak van de vrederechters en van de politierechtbanken van het arrondissement kunnen beïnvloeden. Aldus zou alleen ten aanzien van de vrede- en politierechters in Brussel verwarring worden gecreëerd tussen de rol als gerecht in hoger beroep en de rol als hiërarchische overheid die wordt uitgeoefend door de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg te Brussel.

Ten aanzien van de opdrachten op het vlak van beheer van het rechtscollege die te maken hebben met het budget, zouden problemen inzake belangenconflicten kunnen rijzen bij de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg, die zullen moeten onderhandelen over het budget van hun eigen rechtscollege alsook over dat van de vrederechters en de politierechtbanken, hetgeen een negatief effect zou kunnen hebben op de arbeidsomstandigheden van die laatste.

A.6.5. De verzoekende partijen voegen eraan toe dat mocht men van oordeel zijn dat het met name ten aanzien van de doelstelling de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde niet op losse schroeven te zetten, is dat de bestreden bepalingen zijn aangenomen, men de duidelijke onevenredigheid tussen het aangeklaagde verschil in behandeling en de door de wetgever nagestreefde doelstelling zou dienen vast te stellen.

Twee andere oplossingen die minder nadelig zijn voor de betrokken vrede- en politierechters hadden kunnen worden aangenomen. Een eerste oplossing zou erin hebben bestaan te voorzien in twee voorzitters, zelf vrederechters of rechters in de politierechtbank, die bevoegd zijn voor de leiding van de tweetalige vrederechters en die hun ambt zouden hebben kunnen uitoefenen volgens de methode van de consensus, waarbij de eerste voorzitter van het Hof van Beroep te Brussel kan optreden bij gebreke van een dergelijke consensus. Een tweede oplossing, die het voorwerp heeft uitgemaakt van een in de Kamer en de Senaat voorgesteld amendement, dat echter is verworpen, zou berusten op de vaststelling dat het in werkelijkheid niet nodig is te voorzien in twee voorzitters voor de vrederechters in Brussel. Die behoren thans immers tot de Nederlandstalige algemene vergadering of tot de Franstalige algemene vergadering naar gelang van de taal van hun diploma, zoals aangegeven in artikel 259*decies*, § 2, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek. Het criterium van de taal van het diploma had dus in aanmerking kunnen worden genomen om de vrederechters in Brussel die een diploma in het Frans hebben, een Franstalige voorzitter te geven en de vrederechters in Brussel die een diploma in het Nederlands hebben, een Nederlandstalige voorzitter te geven, waarbij beiden zelf vrederechter of rechter in de politierechtbank zijn.

A.7.1. In zijn memorie begint de Ministerraad met te onderstrepen dat de in het geding zijnde categorieën van personen niet voldoende vergelijkbaar zouden zijn in zoverre de vrederechters en de rechters in de politierechtbank van het gerechtelijk arrondissement Brussel hun ambt uitoefenen in een arrondissement met een eigen specificiteit die het onderscheidt van alle andere gerechtelijke arrondissementen van het Rijk. Die specificiteit zou precies tot uiting zijn gebracht in de wet van 19 juli 2012 betreffende de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel, wet die het resultaat is van een politiek akkoord waarin een communautair evenwicht tot uiting wordt gebracht.

Volgens de Ministerraad zouden het objectieve karakter van het criterium van onderscheid alsook de legitimiteit van de nagestreefde doelstelling niet ter discussie kunnen worden gesteld, hetgeen de verzoekende partijen trouwens niet doen. Daarenboven zou niet kunnen worden betoogd dat de aangenomen maatregel niet relevant is ten aanzien van de nagestreefde doelstelling. Er wordt op gewezen dat de ontstentenis van overname van het systeem ingesteld bij de wet van 1 december 2013 voor de gerechtelijke arrondissementen binnen het gerechtelijk arrondissement Brussel verantwoord zou zijn door het feit dat wegens de taalverdeling van de magistraten en wegens de ontstentenis van ontdubbeling van de vrederechters, het nieuwe systeem ertoe zou leiden twee korpschefs te hebben die bevoegd zijn voor de leiding van de tweetalige vrederechters en voor de eentalige politierechtbanken. Dat gevolg zou echter hoofdzakelijk zijn vermeden door de handhaving van het systeem ingesteld bij de wet van 19 juli 2012, die slechts voorziet in een enkele voorzitter en korpschef die bevoegd is in verscheidene gevallen opgesomd in artikel 72*bis* van het Gerechtelijk Wetboek zoals het is ingevoegd bij de wet van 19 juli 2012 en waarin artikel 14 van de bestreden wet slechts een technische aanpassing aanbrengt. Het zou uiteindelijk slechts in het geval van de vrederechters waarvan de zetel gevestigd is in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad zijn dat de opdrachten van de voorzitter van de vrederechters en de rechters in de politierechtbank systematisch bij consensus worden uitgeoefend door beide voorzitters van de Nederlandstalige en de Franstalige rechtbank van eerste aanleg of, bij gebreke daarvan, door de eerste voorzitter van het Hof van Beroep te Brussel.

A.7.2. Ten aanzien van de vermeende onevenredige gevolgen die de bestreden bepalingen zouden hebben, betoogt de Ministerraad dat het loutere feit dat de voorzitter van de vrederechters en de rechters in de politierechtbank geen vrederechter of rechter in de politierechtbank is, maar wel de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, niet volstaat om aan te tonen dat die laatste zijn opdrachten of zijn rol als korpschef of tuchtoverheid zou vervullen ten nadele van de betrokken rechters.

De Ministerraad voegt eraan toe dat inzake mobiliteit van de magistraten de vrederechters en de rechters in de politierechtbank niet meer redenen hebben om bang te zijn om een rechtspraak te handhaven die in strijd is met het gerecht in hoger beroep dan om een rechtspraak aan te nemen die verschilt van of in strijd is met die van de voorzitter van de vrederechters en de rechters in de politierechtbank indien die laatste een van de hunnen zou zijn.

De Ministerraad brengt ook in herinnering dat door de wetgever bepaalde waarborgen werden ingebouwd om willekeur op dat gebied te vermijden. Hij haalt het nieuwe artikel 68 van het Gerechtelijk Wetboek aan zoals het is vervangen bij artikel 9 van de wet van 1 december 2013. Hij haalt ook het nieuwe artikel 413, § 5, van het Gerechtelijk Wetboek aan zoals het is gewijzigd bij artikel 23 van de wet van 15 juli 2013 tot wijziging van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de tucht, dat een beroep organiseert dat door de magistraten kan worden ingesteld tegen verhulde tuchtstraffen waarvan zij zich het slachtoffer achten en waarvan een beslissing tot mobiliteit veel weg zou kunnen hebben.

A.8.1. In hun memorie van antwoord verwijzen de verzoekende partijen nogmaals naar het advies dat door de Raad van State is uitgebracht over het voorontwerp van wet dat de bestreden wet is geworden. Zij herinneren eraan dat de vrede- en politierechters hetzelfde ambt uitoefenen, ongeacht het gerechtelijk arrondissement waarin zij werken. Het zou duidelijk blijken dat de vrede- en politierechters van het gerechtelijk arrondissement Brussel zich in een situatie bevinden die vergelijkbaar is met die van de andere vrede- en politierechters, zodat het mogelijk was te hunnen aanzien te voorzien in een regel die soortgelijk is met die waarin voor die laatsten is voorzien.

Naar de mening van de verzoekende partijen zou de regeling waarin is voorzien voor het gerechtelijk arrondissement Brussel herhaaldelijk een gezagsdualiteit instellen, hetgeen de wetgever nochtans net heeft willen vermijden, zodat de relevantie van het ingestelde verschil in behandeling uiterst klein zou zijn.

A.8.2. Ten aanzien van het evenredige karakter van de maatregel herinneren de verzoekende partijen aan de argumentatie die zij in hun verzoekschrift hebben uiteengezet en betreuren zij dat de Ministerraad geen andere, meer overtuigende argumenten heeft kunnen aanbrengen om de vrees die in verband met de onafhankelijkheid van de rechters door de verzoekende partijen is uitgedrukt, te weerleggen.

- B -

B.1.1. Het Koninklijk Verbond van de Vrederechters en Rechters in de Politierechtbank van België alsook verscheidene vrederechters of rechters in de politierechtbank in het gerechtelijk arrondissement Brussel vorderen de vernietiging van de artikelen 7, 14, 51 en 100 van de wet van 1 december 2013 tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op een grotere mobiliteit van de leden van de rechterlijke orde.

B.1.2. In een enig middel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepalingen strijdig zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre zij een discriminerend verschil in behandeling zouden doen ontstaan tussen de vrederechters en de rechters in de politierechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel en de vrederechters en de rechters in de politierechtbanken van de andere arrondissementen. Terwijl de eersten immers de voorzitters van de Franstalige en de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel als korpschef hebben, hebben de tweeden een vrederechter of een rechter in de politierechtbank als korpschef.

B.2.1. Het bestreden artikel 7 vervangt artikel 65*bis* van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij de wet van 13 maart 2001 « tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de oprichting van een algemene vergadering van vrederechters en rechters in de politierechtbank », als volgt :

« Met uitzondering van de gerechtelijke arrondissementen Brussel en Eupen is er in elk arrondissement een voorzitter en ondervoorzitter van de vrederechters en rechters in de politierechtbank.

Het voorzitterschap wordt afwisselend waargenomen door een vrederechter en door een rechter in de politierechtbank. De ondervoorzitter is respectievelijk vrederechter of rechter in de politierechtbank, naar gelang de voorzitter rechter in de politierechtbank dan wel vrederechter is ».

B.2.2. Het bestreden artikel 14 vervangt in artikel 72*bis*, eerste en tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij artikel 6 van de wet van 19 juli 2012 « betreffende de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel », de woorden « voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg bedoeld in dit hoofdstuk » door de woorden « voorzitter bedoeld in dit hoofdstuk ».

B.2.3. Het bestreden artikel 51 bepaalt :

« In artikel 186*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 22 december 1998 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 19 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt :

‘ Voor de toepassing van deze titel treedt de voorzitter van de vrederechters en rechters in de politierechtbank op als korpschef van de vrederechters en de rechters in de politierechtbank van zijn gerechtelijk arrondissement. ’;

2° in het tweede lid worden de woorden ‘ van de vrederechters, de rechters in de politierechtbank ’ vervangen door de woorden ‘ van de vrederechters en de rechters in de politierechtbank ’ en worden de woorden ‘ , de toegevoegde vrederechters en de toegevoegde rechters in de politierechtbank ’ en de woorden ‘ en de toegevoegde rechters ’ opgeheven;

3° in het derde lid worden de woorden ‘ en de toegevoegde vrederechters ’ opgeheven;

4° in het vierde lid, worden de woorden ‘ en de toegevoegde vrederechters ’ opgeheven;

5° in het vijfde lid worden de woorden ‘ en de toegevoegde rechters ’ opgeheven;

6° in het zesde lid worden de woorden ‘ en toegevoegde vrederechters ’ en in de Franse tekst de woorden ‘ et les juges de paix de complément ’ opgeheven;

7° tussen het zevende en het achtste lid wordt een lid ingevoegd, luidende :

‘ In het gerechtelijk arrondissement Eupen treedt de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg op als korpschef van de vrederechters en de rechters in de politierechtbank. ’ ».

B.2.4. Ten slotte bepaalt het bestreden artikel 100 :

« In artikel 410, § 1, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 7 juli 2002 en laatstelijk gewijzigd bij de wet van 19 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

a) in de bepaling onder 1°, tweede streepje worden de woorden ‘ van de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg en van de voorzitters van de rechtbanken van koophandel, van de toegevoegde rechters bij de rechtbank van eerste aanleg en van de toegevoegde rechters bij de rechtbank van koophandel ’ vervangen door de woorden ‘ van de voorzitters van de rechtbanken van eerste aanleg, van de voorzitters van de rechtbanken van koophandel en van de voorzitters van de vrederechters en de rechters in de politierechtbank, ’;

b) in de bepaling onder 1°, derde streepje, worden de woorden ‘ en van de toegevoegde rechters bij de arbeidsrechtbank ’ opgeheven;

c) in de bepaling 1°, vierde streepje, worden de woorden ‘ , van de vrederechters, van de rechters in de politierechtbanken, van de toegevoegde vrederechters en van de toegevoegde rechters bij de politierechtbanken ’ vervangen door de woorden ‘ en, in de gerechtelijke arrondissementen Eupen en Brussel, van de vrederechters en van de rechters in de politierechtbanken; ’;

d) de bepaling onder 1° wordt aangevuld met een streepje, luidende :

‘ - met uitzondering van de gerechtelijke arrondissementen Brussel en Eupen, de voorzitter van de vrederechters en rechters in de politierechtbank ten aanzien van de vrederechters en van de rechters in de politierechtbanken; ’;

e) in de bepaling onder 2°, tweede streepje, worden de woorden ‘ van de procureurs des Konings, van de arbeidsauditeurs, van de toegevoegde substituten procureur des Konings en de toegevoegde substituten arbeidsauditeur ’ vervangen door de woorden ‘ van de procureurs des Konings en van de arbeidsauditeurs ’ ».

B.2.5. Artikel 410 van het Gerechtelijk Wetboek is gewijzigd bij artikel 35 van de wet van 8 mei 2014 « houdende wijziging en coördinatie van diverse wetten inzake Justitie », dat de volgende zin heeft ingevoegd tussen de eerste en de tweede zin van artikel 410, § 2, tweede lid, van het Wetboek :

« Voor de toepassing van dit artikel worden de leden van het federaal parket gelijkgesteld met de leden van de parketten-generaal ».

Die wijziging heeft geen weerslag op het enige middel dat door de verzoekende partijen is aangevoerd. Bijgevolg dient het Hof geen rekening ermee te houden.

B.3. In zijn memorie betoogt de Ministerraad dat het beroep onontvankelijk is wegens het niet-tijdige karakter ervan. De situatie die geldt in het gerechtelijk arrondissement Brussel wat betreft de rol en de identiteit van de voorzitter of van de korpschef van de vrederechters en van de rechters in de politierechtbank zou immers het gevolg zijn van bepalingen van vóór de bestreden wet, namelijk van de artikelen 6, 19, 33 en 35 van de wet van 19 juli 2012 betreffende de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel (hierna : wet van 19 juli 2012).

B.4.1. Zoals in B.2.2 is vermeld, heeft artikel 6 van de voormelde wet van 19 juli 2012 in deel II, eerste boek, titel I, hoofdstuk I, afdeling II, van het Gerechtelijk Wetboek een artikel *72bis* ingevoegd, luidende :

« Voor de politierechtbanken waarvan de zetel gevestigd is in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en voor de Nederlandstalige politierechtbank van Brussel, worden de opdrachten van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg bedoeld in dit hoofdstuk, uitgeoefend door de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg; voor de Franstalige politierechtbank van Brussel worden deze opdrachten uitgeoefend door de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg.

Voor de vrederechten waarvan de zetel gevestigd is in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, worden de opdrachten van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg bedoeld in dit hoofdstuk, uitgeoefend door de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg; de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg wordt evenwel telkenmale bij eenvoudig verzoek aan de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg betrokken bij de door hem aangeduide beslissingen in het uitoefenen van deze opdrachten met het oog op een consensus.

Voor de vrederechten waarvan de zetel gevestigd is in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, worden deze opdrachten overlegd in consensus door de twee voorzitters van de Nederlandstalige en Franstalige rechtbanken van eerste aanleg.

Bij gebrek aan consensus in geval van de toepassing van het tweede en het derde lid, neemt de eerste voorzitter van het hof van beroep van Brussel de beslissing ».

B.4.2. Artikel 19 van de wet van 19 juli 2012 heeft tussen het eerste en het tweede lid van artikel 186*bis* van het Gerechtelijk Wetboek zes leden ingevoegd, luidende :

« In het gerechtelijk arrondissement Brussel treedt de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg op als korpschef van de vrederechters, de rechters in de politierechtbank, de toegevoegde vrederechters en de toegevoegde rechters in de politierechtbank zetelend in de vredegerichten en de politierechtbanken met zetel binnen het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en van de rechters en de toegevoegde rechters in de Nederlandstalige politierechtbank met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

De voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg wordt, met betrekking tot de vrederechters en de toegevoegde vrederechters met zetel binnen het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, evenwel telkenmale bij eenvoudig verzoek aan de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg betrokken bij de door hem aangeduide beslissingen met het oog op een consensus.

In afwijking van het derde lid, met betrekking tot de vrederechters en de toegevoegde vrederechters die zetelen in de vredegerichten van het gerechtelijk kanton met zetel in Kraainem en Sint-Genesius-Rode en van het gerechtelijk kanton met zetel in Meise, wordt het ambt van korpschef gezamenlijk uitgeoefend door de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg en de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg. De beslissingen worden overlegd in consensus.

De voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg treedt op als korpschef van de rechters en de toegevoegde rechters in de Franstalige politierechtbank met zetel binnen het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Voor de vrederechters en toegevoegde rechters van de vredegerichten met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, wordt het ambt van korpschef gezamenlijk uitgeoefend door de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg en de voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg. De beslissingen worden overlegd in consensus.

Bij gebrek aan consensus in geval van toepassing van het derde, vierde en zesde lid, neemt de eerste voorzitter van het hof van beroep van Brussel de beslissing ».

B.4.3. Artikel 33 van de wet van 19 juli 2012 heeft artikel 398 van het Gerechtelijk Wetboek aangevuld met vier leden, luidende :

« In het gerechtelijk arrondissement Brussel heeft de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg een recht van toezicht op de vredegerichten en de politierechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en op de Nederlandstalige politierechtbank met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. De Franstalige rechtbank van eerste aanleg wordt, met betrekking tot de vredegerichten, evenwel telkenmale bij eenvoudig verzoek aan de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg betrokken bij de door haar aangeduide beslissingen met het oog op een consensus.

De Franstalige rechtbank van eerste aanleg heeft een recht van toezicht op de Franstalige politierechtbank met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

De Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg en de Franstalige rechtbank van eerste aanleg hebben gezamenlijk een recht van toezicht op de vrederechten met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. De beslissingen worden overlegd in consensus.

Bij gebrek aan consensus in geval van de toepassing van het tweede en het vierde lid, neemt de eerste voorzitter van het hof van beroep van Brussel de beslissing ».

B.4.4. Ten slotte heeft artikel 35 van de wet van 19 juli 2012 artikel 410, § 1, 1°, vierde streepje, van het Gerechtelijk Wetboek aangevuld met zes leden, luidende :

« In het gerechtelijk arrondissement Brussel is de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg bevoegd ten aanzien van de vrederechters en rechters in de politierechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en ten aanzien van de rechters in de Nederlandstalige politierechtbank met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Ten aanzien van de vrederechters die zetelen in de vrederechten van het gerechtelijk kanton met zetel te Kraainem en Sint-Genesius-Rode en van het gerechtelijk kanton met zetel te Meise, zijn de voorzitters van de Nederlandstalige en Franstalige rechtbanken van eerste aanleg gezamenlijk bevoegd. De beslissingen worden overlegd in consensus.

De voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg wordt, met betrekking tot de andere vrederechten, met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, evenwel telkenmale bij eenvoudig verzoek aan de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg betrokken bij de door hem aangeduide beslissingen met het oog op een consensus.

De voorzitter van de Franstalige rechtbank van eerste aanleg is bevoegd ten aanzien van de rechters in de Franstalige politierechtbank met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

De voorzitters van de Nederlandstalige en Franstalige rechtbanken van eerste aanleg zijn gezamenlijk bevoegd ten aanzien van de vrederechters van de vrederechten met zetel in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. De beslissingen worden overlegd in consensus.

Bij gebrek aan consensus in geval van de toepassing van het derde, vierde en zesde lid, neemt de eerste voorzitter van het hof van beroep van Brussel de beslissing ».

B.5. Zoals het opschrift ervan aangeeft, heeft de wet van 19 juli 2012 het gerechtelijk arrondissement Brussel hervormd door de splitsing van het parket en van het arbeidsauditoraat voor het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde en Brussel te

organiseren en door de rechtbank van eerste aanleg, de rechtbank van koophandel, de arbeidsrechtbank en de arrondissementsrechtbank van het gerechtelijk arrondissement Brussel alsook de politierechtbank van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad te ontdubbelen. De vredegerichten van het gerechtelijk arrondissement Brussel en de politierechtbanken van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde zijn daarentegen niet ontdubbeld.

B.6. Een beroep tot vernietiging van de wet van 19 juli 2012 werd bij het Hof ingesteld en heeft geleid tot het arrest nr. 96/2014 van 30 juni 2014. Tot de bestreden bepalingen behoorden de voormelde artikelen 6, 19, 33 en 35. De verzoekende partijen voerden de schending aan van verscheidene grondswets- en internationale verdragsbepalingen doordat hetzij de voorzitter van de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel, hetzij die Rechtbank, bevoegdheden uitoefent ten aanzien van de vredegerichten met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde.

Bij zijn arrest heeft het Hof het volgende geoordeeld :

« B.40.1. Krachtens artikel 72*bis*, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek oefent de voorzitter van de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel de opdrachten uit die zijn bedoeld in hoofdstuk I van titel I van boek I van deel II van het Gerechtelijk Wetboek.

B.40.2. Uit artikel 186*bis*, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek blijkt dat, voor het gerechtelijk arrondissement Brussel, de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg optreedt als korpschef van de vrederechters ‘ voor de toepassing van deze titel ’, zijnde titel VI (‘ Benoemingsvoorwaarden en loopbaan van magistraten en het gerechtspersoneel ’) van boek I (‘ Organen van de rechterlijke macht ’) van deel II (‘ Rechterlijke organisatie ’) van datzelfde Wetboek. In die hoedanigheid wordt zijn advies gevraagd vooraleer de Koning tot een benoeming tot vrederechter overgaat (artikel 259*ter*, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek).

B.40.3. Artikel 398 van het Gerechtelijk Wetboek, dat deel uitmaakt van hoofdstuk I (‘ Bepalingen tot regeling van hiërarchie en toezicht ’) van titel V (‘ Tucht ’) van boek II (‘ Gerechtelijk ambten ’) van deel II van dat Wetboek, voorziet in een recht van toezicht van, onder meer, de rechtbank van eerste aanleg op de vrederechters van het arrondissement.

B.40.4. Tot de inwerkingtreding van artikel 16 van de wet van 15 juli 2013 tot wijziging van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de tucht, bepaalt artikel 410, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek welke tuchtoverheden bevoegd zijn om een tuchtprocedure in te stellen ten aanzien van, onder meer, de vrederechters. Die bevoegde tuchtoverheid voert het tuchtonderzoek met betrekking tot de feiten die in aanmerking komen om te worden gestraft met een lichte straf (artikel 411, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek, vóór het werd vervangen bij artikel 18 van de wet van 15 juli 2013) en is bevoegd om een lichte straf op te leggen

(artikel 412, § 1 van datzelfde Wetboek, vóór het werd vervangen bij artikel 21 van de wet van 15 juli 2013). Indien zij na onderzoek oordeelt dat een zware straf moet worden opgelegd, moet zij de zaak aanhangig maken bij de krachtens de taalwetgeving bevoegde kamer van de Nationale Tuchtraad (artikel 411, § 2, van datzelfde Wetboek, vóór het werd vervangen bij artikel 18 van de wet van 15 juli 2013) ».

In B.45.5 van het voormelde arrest heeft het Hof eveneens erop gewezen dat terwijl een senator zich afvroeg waarom de vrederechten niet werden ont dubbeld, de staatssecretaris voor institutionele hervormingen had geantwoord dat die beslissing paste in het evenwicht dat de acht partijen hadden gevonden. Voor de vrederechten hadden de partijen een ont dubbeling niet noodzakelijk geacht (*Parl. St.*, Senaat, 2011-2012, nr. 5-1673/3, p. 134).

Het Hof heeft het middel gericht tegen de artikelen 6, 19, 33 en 35 van de wet van 19 juli 2012 om de volgende redenen niet gegrond geacht :

« B.46. Zoals is opgemerkt tijdens de parlementaire voorbereiding betreffende de bestreden bepalingen, voorzien die bepalingen, voor de politierechtbanken met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, in de bevoegdheid van de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg, zonder dat de voorzitter van de Franstalige rechtbank op enige wijze bij diens beslissingen wordt betrokken.

B.47. Voor de in artikel 72*bis*, 186*bis*, 398 en 410 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde aangelegenheden, voorzien daarentegen de bestreden artikelen 6, 19, 33 en 35 van de wet van 19 juli 2012, ten aanzien van alle vrederechten met zetel in het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, in de bevoegdheid van de Nederlandstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel, of de voorzitter van die rechtbank, en in de facultatieve betrokkenheid, op eenvoudig verzoek, van de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel, of van de voorzitter van die rechtbank, bij het nemen van de door haar of hem aangeduide beslissingen. In afwijking hiervan voorzien de bestreden artikelen 19 en 35 van de wet van 19 juli 2012 bovendien erin dat, voor wat de in artikel 186*bis* en 410 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde aangelegenheden betreft, de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank en van de Franstalige rechtbank van Brussel gezamenlijk bevoegd zijn ten aanzien van de vrederechters die zitting nemen in de vrederechten van het gerechtelijk kanton met zetel te Kraainem en Sint-Genesius-Rode en van het gerechtelijk kanton met zetel te Meise.

B.48. Hoewel de Grondwetgever en de wetgever in het kader van de zesde staatshervorming het parket in het gerechtelijk arrondissement Brussel hebben willen opsplitsen in een parket van Brussel, bevoegd op het grondgebied van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, en een parket van Halle-Vilvoorde, bevoegd op het grondgebied van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, hebben zij daarentegen het bestaan van het gerechtelijk arrondissement Brussel willen behouden. Om die reden zijn de rechtscolleges ont dubbeld en zijn een aantal banden behouden tussen de administratieve arrondissementen Brussel-Hoofdstad en Halle-Vilvoorde.

B.49. Het doel bestaande in het communautaire evenwicht dat in het kader van de bestreden bepalingen is nagestreefd en waaraan de staatssecretaris voor de Staatshervorming heeft herinnerd, kan verantwoord worden dat een onderscheid wordt gemaakt tussen de vrederechten en de politierechtbanken, zoals het onderscheid dat te dezen door de verzoekende partij wordt aangeklaagd, op voorwaarde dat de aldus genomen maatregelen niet onevenredig zijn. Zij zouden dat met name zijn indien een dergelijke oplossing werd betracht ten koste van een schending van fundamentele rechten en vrijheden.

B.50. Dat is te dezen niet het geval. Immers, zoals is vermeld in B.45.3 en B.45.4, is het optreden van de Franstalige Rechtbank van eerste aanleg te Brussel of van de voorzitter van die rechtbank facultatief en vormt het geen veto- of toezichtsrecht ten aanzien van de betrokken rechtscolleges. Hoewel, zoals de staatssecretaris voor de Staatshervorming heeft uiteengezet (zie B.45.8), het optreden van die voorzitter of van de rechtbank zelf wordt versterkt door de uitoefening van een gezamenlijke bevoegdheid met zijn Nederlandstalige tegenhanger, ten aanzien van de vrederechters die zitting hebben in de vrederechten van het gerechtelijk kanton met hun zetel te Kraainem, Sint-Genesius-Rode en Meise, is een dergelijke maatregel verantwoord door het gegeven dat die kantons gemeenten van het Nederlandse taalgebied omvatten die een regeling van taalfaciliteiten kennen ten behoeve van hun Franstalige inwoners.

De bestreden bepalingen beoogden de autonomie te versterken van de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg, die voortaan zijn bevoegdheden op autonome wijze kan uitoefenen, terwijl de voorzitter van de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel tot de aanneming van de bestreden bepalingen een controle uitoefende en advies verleende over de zittingsdagen en de behoeften van de dienst voor alle Nederlandstalige vrederechten en politierechtbanken van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde.

B.51. Ten slotte doen de bestreden bepalingen geen afbreuk aan de rechten van de rechtzoekenden zelf, aangezien de bestreden bepalingen geen betrekking hebben op de rechtspleging, noch op het gebruik van de talen voor de betrokken rechtscolleges ».

B.7.1. De bestreden wet van 1 december 2013 streeft meerdere doelstellingen na : een beter bestuur en een grotere efficiëntie van het gerecht te verzekeren door de organisatorische structuur en het dagelijks materieel beheer in de afzonderlijke rechtsgebieden te herzien, onder meer door de vermindering van het aantal van die rechtsgebieden; te streven naar het wegwerken van de achterstand, en het mogelijk te maken dat sneller recht wordt gesproken door het gerecht efficiënter te maken door een beter organisatorisch management en de invoering van kortere procedures; de kwaliteit van de rechtspraak te versterken door een verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening en een voldoende nabijheid tot de burger (*Parl. St.*, Kamer, 2012-2013, DOC 53-2858/001, pp. 6 en 7).

B.7.2. Verscheidene maatregelen zijn genomen teneinde die doelstellingen te bereiken, waaronder de oprichting van grotere gerechtelijke arrondissementen en een grotere mobiliteit van de magistraten.

B.8.1. Over de nieuwe structuur van de arrondissementen wordt in de memorie van toelichting bij het wetsontwerp vermeld :

« Dit wetsontwerp creëert 12 arrondissementen door middel van een fusie van de bestaande 27 arrondissementen. De nieuwe arrondissementen zullen samenvallen met de provincies, aangevuld met een apart arrondissement voor Brussel en Eupen, teneinde rekening te houden met onze staatsstructuur. Daardoor blijven ook Leuven en Nijvel apart. Nijvel zal hernoemd worden tot Waals-Brabant » (*Parl. St.*, Kamer, 2012-2013, DOC 53-2858/001, p. 9).

Wat meer bepaald de vrederechten en de politierechtbanken betreft, wordt vermeld :

« De vrederechten en politierechtbanken zullen in de toekomst instaan voor hun eigen beheer. Daartoe worden in deze wet de eerste stappen gezet door de creatie van een eigen voorzitter van de vrederechters en rechters in de politierechtbank als korpschef voor de vrede- en politierechters.

De politierechtbanken worden geografisch georganiseerd in het nieuwe arrondissement. De vrederechten blijven georganiseerd per kanton. Het beheer van beide gebeurt evenwel op niveau van het arrondissement door, op termijn, een eigen directiecomité voor de vrederechten en de politierechtbank. In dat directiecomité zetelen de voorzitter, een ondervoorzitter die steeds een andere hoedanigheid heeft als de voorzitter, en de hoofdgriffier.

Aangezien het beheer op arrondissementeel niveau is voorzien, en de hoofdgriffier voortaan een grotere beheersrol zal hebben door ondersteuning te geven aan de korpschefs voor het personeelsbeleid, financieel beleid, informatica, is het niet langer verantwoord om een hoofdgriffier per vrederecht te behouden. De griffier in het vrederecht kan zich daardoor focussen op de jurisdictionele taken van griffier. Elke vrederechter behoudt dus een griffier voor de jurisdictionele taken » (*ibid.*, p. 15).

B.8.2. Met betrekking tot de mobiliteit van de magistraten wordt aangegeven :

« De daling van het aantal gerechtelijke arrondissementen die voortvloeit uit het ontwerp van wet leidt reeds tot een grotere mobiliteit aangezien de magistraten voortaan over het algemeen bevoegd zijn op het territorium van gefuseerde arrondissementen.

Het is aan de korpschef om zijn nieuwe personeelsformatie op de meest adequate wijze te verdelen tussen de verschillende kamers, secties/afdelingen of rechtscolleges zodat alle bevoegdheden van de rechtbank of van de rechtbanken door een voldoende aantal personen kunnen worden uitgeoefend.

Die grotere interne mobiliteit vereist in beginsel geen ander wetgevend optreden dan overgangsbepalingen die, aangezien het de bedoeling is om de situatie te regelen van de magistraten die vóór de hervorming zijn benoemd, voor een deel voorkomen in het ontwerp van wet tot wijziging van de gerechtelijke arrondissementen » (*ibid.*, p. 16).

B.8.3. Inzake de vrederechters en de rechters in de politierechtbank wordt vermeld :

« De vrederechters zullen in hoofdorde worden benoemd tot vrederechter in een kanton en zij zullen, in subsidiaire orde, worden benoemd in de andere kantons van het gerechtelijk arrondissement waarin de voorzitter van de vrederechters en rechters in de politierechtbank, of in de arrondissementen Brussel en Eupen de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, hen kan aanwijzen als versterking in één of meerdere kantons, afhankelijk van de evolutie van de behoeften van de vredegerichten.

Behalve dat dit systeem hetzelfde is als bepaald in artikel 100 van het Gerechtelijk Wetboek voor de rechtbanken van eerste aanleg, stelt deze formule eerst een vrederechter aan in een kanton waarin hij zich kandidaat heeft gesteld en waar hij in hoofdorde werd benoemd.

Voor het overige kan de voorzitter van de vrederechters en de rechters in de politierechtbank, of in de arrondissementen Brussel en Eupen de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, die vrederechter ofwel aanwijzen ter versterking in een ander vredegericht, ofwel tijdelijk één of zelfs verschillende andere vrederechters aanwijzen om de in het kanton benoemde vrederechter te helpen.

De rechters in de politierechtbank worden benoemd binnen de territoriale grenzen waarin is voorzien door de nieuwe bijlage bij het Gerechtelijk Wetboek. Die vergroting van het territoriaal rechtsgebied zal leiden tot een grotere interne mobiliteit » (*ibid.*, p 17).

B.8.4. Er is gepreciseerd dat het ontwerp niet ertoe strekte de hervorming van 19 juli 2012 op losse schroeven te zetten en dat specifieke bepalingen waren goedgekeurd teneinde rekening te houden met de splitsing van het parket en de ontdubbeling van de rechtscollages in het gerechtelijk arrondissement Brussel (*ibid.*, p. 18).

B.8.5. Artikel 7 van de bestreden wet is in de parlementaire voorbereiding van de wet in het bijzonder verantwoord als volgt :

« De vrederechters en rechters in de politierechtbank krijgen voortaan een eigen korpschef. Deze wordt aangewezen door de Koning op voordracht van de Hoge Raad voor de Justitie voor een mandaat van 2 maal vijf jaar naar analogie van de voorzitters van de rechtbanken. Doordat de voorzitter opgenomen is in artikel 58*bis* van het Gerechtelijk Wetboek, valt hij onder de toepassing van artikel 259*quater* van het wetboek.

Gelet op de specifieke situatie van Brussel en Eupen is de arrondissementele organisatie niet zomaar transposeerbaar.

In tegenstelling tot de rechtbanken zijn de vrederechters in Brussel niet ontdubbeld in Nederlandstalige en Franstalige vrederechters. Indien men zou kiezen voor een Nederlandstalige en een Franstalige voorzitter van de vrederechters en politierechters zou [dit] leiden tot twee

korpschefs die beide gelijk bevoegd zijn voor het besturen van de tweetalige vrederechten en daarnaast voor de eentalige politi[e]rechtbanken.

Daarom wordt in Brussel gekozen om de regeling van de wet van de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel te behouden » (*ibid.*, p. 24).

Artikel 14 is als volgt verantwoord :

« De wet op de hervorming van het gerechtelijk arrondissement van Brussel voerde een artikel *72bis* in dat de bevoegdheden van de voorzitter van de rechtbanken van eerste aanleg preciseert voor politierechtbanken en vrederechten voor het arrondissement Brussel. Er wordt een technische aanpassing doorgevoerd waardoor het artikel verwijst naar de bevoegdheden van de voorzitter van de vrederechters en rechters in de politierechtbank » (*ibid.*, p. 27).

Voorts is, met betrekking tot artikel *186bis* van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij artikel 50 van de bestreden wet, gepreciseerd dat de specifieke regeling waarin voor het gerechtelijk arrondissement Brussel is voorzien, wordt behouden net zoals met betrekking tot de bepalingen inzake tucht, zoals daarin is voorzien bij artikel 100 van de bestreden wet (*ibid.*, pp. 40 en 47-48).

B.8.6. De minister van Justitie heeft tijdens de besprekingen binnen de bevoegde Kamercommissie beklemtoond dat voor het gerechtelijk arrondissement Brussel de regeling van het akkoord inzake Brussel-Halle-Vilvoorde zou worden behouden, met behoud van de Nederlandstalige en Franstalige rechtbanken in het arrondissement Brussel, waarbij de voorzitters van de twee Nederlandstalige en Franstalige rechtbanken van eerste aanleg hun huidige bevoegdheid over de vrederechters en politierechters behouden (*Parl. St.*, Kamer, 2012-2013, DOC 53-2858/007, p. 7).

De hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel bij de wet van 19 juli 2012 is door de minister eveneens naar voren gebracht om de bijzondere behandeling van de vrederechters en van de rechters in de politierechtbanken en de verwerping van amendementen die ertoe strekten Brussel te onttrekken aan de uitzonderingsregeling waarin is voorzien bij artikel 7 van de bestreden wet, te verantwoorden. Naar haar mening was, gelet op de specifieke situatie van Brussel en Eupen, de arrondissementele organisatie immers niet zomaar transponeerbaar (*ibid.*, pp. 57-58).

B.9.1. Hoewel de regels met betrekking tot de organisatie van de vrederechters en de politierechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel alsook de regels met betrekking tot de aanwijzing van de korpschefs van de rechters die in die rechtscolleges zijn aangesteld, ingesteld zijn bij de wet van 19 juli 2012, kan het beroep tot vernietiging dat tegen de wet van 1 december 2013 is ingesteld, echter niet als laattijdig worden beschouwd. Artikel 65*bis* van het Gerechtelijk Wetboek, vervangen bij artikel 7 van de bestreden wet, bevat immers de regels die het voorzitterschap en het ondervoorzitterschap van de vrederechters en de rechters in de politierechtbanken beheersen, waarbij een uitzondering wordt ingesteld voor de gerechtelijke arrondissementen Brussel en Eupen, teneinde, zoals aangegeven in de in B.8 aangehaalde parlementaire voorbereiding van de bestreden bepalingen, de bij de wet van 19 juli 2012 ingestelde regeling niet op losse schroeven te zetten.

B.9.2. Aangezien het Hof ertoe geroepen is de aldus bij de bestreden wet van 1 december 2013 ingestelde uitzondering voor het gerechtelijk arrondissement Brussel te toetsen, is het beroep niet laattijdig.

B.9.3. Het Hof dient derhalve het enige middel van het verzoekschrift te onderzoeken in zoverre daarin een verschil in behandeling onder de vrederechters en de rechters in de politierechtbanken wordt aangeklaagd naargelang zij zitting hebben in het gerechtelijk arrondissement Brussel dan wel in de andere arrondissementen.

B.10. Zoals uit de in B.7.1 vermelde parlementaire voorbereiding van de bestreden wet blijkt, heeft de wetgever de doeltreffendheid van het gerecht willen versterken door te voorzien in een nieuwe arrondissementele structuur en door de mobiliteit van de magistraten te bevorderen. Zo is onder meer het aantal gerechtelijke arrondissementen verminderd. De specifieke kenmerken verbonden met het gerechtelijk arrondissement Brussel, dat het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad en het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde omvat, hebben echter de noodzaak meegebracht te voorzien in een bijzondere regeling voor de organisatie van de rechtscolleges waaruit dat arrondissement is samengesteld, zowel voor de magistraten als voor de personeelsleden. De wet van 19 juli 2012 is aangenomen op grond van een akkoord tussen acht partijen die, zoals het Hof in B.45.5 van zijn arrest nr. 96/2014 heeft doen opmerken, de vrederechters van dat

arrondissement niet hebben willen ontdebelen om te voldoen aan een algemeen evenwicht waarover zij het eens waren geworden.

Bijgevolg is het niet zonder redelijke verantwoording te hebben bevestigd dat een specifieke regeling voor de vrederechters en de rechters in de politierechtbanken van het gerechtelijk arrondissement Brussel diende te worden gehandhaafd, teneinde de wet van 19 juli 2012, met inbegrip van de artikelen 6, 19, 33 en 35 ervan, die het Hof overigens in overeenstemming met de Grondwet heeft geacht, niet op losse schroeven te zetten.

B.11. Het enige middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus gewezen in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 25 juni 2015.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

J. Spreutels